

II. Мѣра за повърхнинѣ.

За измѣрваніе повърхнинѣ въобще ся взема за единица площъ отъ *квадратъ* □, т. е. такъвъ четвероѣгленикъ, у кой-то всички ѣгли и страны сѣ равны, и всяка страна е равна на нѣкакъ-си единица отъ дължинѣ. Така напр. единъ четвъртитъ лакътъ прѣдставлява площъ отъ такъвъ четвероѣгленикъ, у кой-то всички ѣгли сѣ равны, а така и страны-ты му сѣ равны по-между-си, и всяка е равна съ единъ лакътъ. Четвъртитъ растегъ, лакътъ, рубъ ся добыва, като ся умножи ширина-та съ дължинѣ-тѣ на измѣряемѣ повърхнинѣ. Така напр. пространство отъ 7 лакти дължинѣ и 5 лак. ширинѣ ще бѣде $7 \times 5 = 35$ □ лакти. Така и единъ четвъртитъ лак. съдържи $8 \times 8 = 8^2 = 64$ □ рубове, или единъ четвъртитъ лакътъ $= 16 \times 16 = 16^2 = 256$ □ крака.

Въ Турско за измѣрваніе голѣмы повърхнинѣ отъ земѣ въобще е пріята за единица четвъртита площъ, нарѣчена *увратъ* (дююмъ), т. е. такъвъ четвероѣгленикъ, кой-то има и четири-тѣ си страны равны и всяка една отъ по 40 крачки дълга; така

1 увратъ има	40 □	четвъртиты крачки,
1 увратъ ся дѣли на	4 □	„ лехы.
1 леха има	10 □	„ крачки.

III. Мера за обемы.

За измѣрваніе обемы, или дебелинѣ на тѣла, пріимать за единица обемъ на *кубъ*, т. е. такъво тѣло, кое-то ся ограничява отъ шесть странъ съ 6 равны и еднакво единъ на другъ наклонены *квадраты*, на кой-то всички ребра по-между си сѣ еднаквы, и всяко е равно съ еднѣ кож-да-было единица отъ дължина. Така напр. *кубическый растегъ* прѣдставлява правиленъ шестогранникъ, у кой-то страны-ты сѣ *квадратны растегы*, а ребра-та сѣ равны по-между-си, и всяко е равно съ *единъ растегъ*. Кубическа мѣра ся добыва, като ся умножатъ дължина-та, ширина-та и высочина-та по-между-си. Напр. 4 растега дължина, 3 растега ширина и 2 раст. дебелина ще бѣде: $4 \times 3 \times 2 = 24$ кубическы растега.

1 кубическы растегъ	$= 3 \times 3 \times 3 = 3^3 = 27$	кубич. лакти,
1 „ лакътъ	$= 8 \times 8 \times 8 = 8^3 = 512$	„ рубове,
1 „ грехъ	$= 2 \times 2 \times 2 = 2^3 = 8$	„ кратове.